

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 174 (3336) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Rövidesen sor kerül Roosevelt és Churchill hatodik találkozására

Stalinnal való tanácskozást sürget egy angol lap. Majszki ideiglenesen átvette a szovjet külpolitika irányítását

Stockholmból jelentik: (MTI) Berlini jelentés szerint a keleti harcok v és Sziciliában is igen heves harcok vannak. A keleti harcok helyzetéről a németek hangoztatják, hogy Orel kiürítése nem jelenti azt, hogy a keleti német elhárító vonal meggyengült. A mozgó harc szükségszerű követelménye, hogy látszatokból nem tartanak egy várost sem minden áron. Az a legfontosabb, hogy a harcot a jól előkészített új állásokból tovább folytassák. Ez történt Orelnél is. Az oroszoknak olyan óriási árat kellett adniok a város elfoglalásáért, hogy hadműveleti céljaikat voltaképpen nem is érték el. A szövetségesek a közelmúltban ismét hangoztatták, hogy Orel második Sztalingrád lesz a német erők számára. Most azonban már a brit jelentések is bevallják, hogy a szovjetnek ez a szándéka nem sikerült, mivel a németek kiürítették Orelt nélkül, hogy a szovjet be tudta volna keríteni. Ami a szicíliai helyzetet illeti, Londonból Stockholma érkezett jelentések arról szólnak, hogy a németek továbbra is keményen védekeznek szicíliai állásaikat. Harc nélkül nem adnak fel területet. A szövetségesek számbeli fölényben vannak ugyan, a németek azonban rendkívül ügyesen kihasználják a terület lehetőségeit. A berlini jelentések hangoztatják, hogy Catania kiürítését nem szabad úgy értelmezni, mintha csökkent volna az európai szárazföld védelmére irányuló elszántság, sőt ellenkezően, a csata eddigi folyása azt bizonyítja, hogy a szövetségesek továbbra is kemény ellenállásba ütköznek, ha újabb kísérletet tesznek a szárazföldre való benyomulásra.

Róma újabb bombázására készülnek a szövetségesek

Berlinből jelentik: (B. T.) Montgomery főhadiszállásáról jelentik: A 8-ik brit hadsereg csütörtökön reggel fél 9 órakor szállotta meg Cataniát. Egy hadoszlop a parton, egy másik pedig egyenesen északra kezdte meg az előnyomulást azzal a céllal, hogy megakadályozza az Etna déli és délnyugati lejtőjén elkészített állások megszállását, ahová a németek vonulnak be. Montgomery meggyorsította a hadműveleteket. Cataniától 50 kilométernyire, Taormina tájékát a brit hajóhad tüzelte a partvidékre.

Algiról jelentik: (B. T.) A szövetségesek főhadiszállása csütörtökön kijelentette, hogy a szövetséges léghaderő a legközelebbi idő alatt újra megtámadja Romát. Csak a kedvező időjárásnak tulajdonítják, hogy

az elmúlt éjszaka nem történt meg a támadás Róma ellen.

A Pest írja: Zürichi jelentés szerint Londonból olyan hír érkezett, hogy Lord Cranborne az angol kormány nevében azt mondta az elsőházbán.

— Célunk Olaszországgal szemben a feltétel nélküli legyőzést. A teljes megadás ugyanezt jelenti más szavakkal. Ez volt politikánk és ez is marad.

Azokról a hírekről, hogy Olaszországgal szemben harcszünet állt be, így nyilatkozott:

— Az átmeneti harci szünet szükséges volt, hogy erősítéseket vonjunk össze. A légiháborúban beállt szünet oka a kedvezőtlen időjárás, nem pedig az olasz kormány iránti gyöngédség.

Döntő pillanatához érkezett a háború — a Tribuna szerint

Rómából jelentik: (MTI) A Tribuna augusztus 5-iki száma így ír:

Megmondhatjuk, hogy a háború döntő pillanatához érkezett. Néhány hónap, sőt hét mulva a háborúban álló erők helyzete nem lesz ugyanaz. Okunk van feltételezni, hogy az angolszások nem tudják a végtelenség minden erejüket Olaszország ellen összevonni. Nyomásuk nem bír állandóan növekedni. Nekik szükségük van Olaszországra, hogy megtámadják az európai szárazföldet. Ha ez hiányzik számításukból, nem tudják

visszaállítani az egyensúlyt. Ha emberfeletti teljesítményt jelent is, vonjuk össze minden erőnket, hogy nézzünk szembe ennek a döntő pillanattal a nehézségeivel. Attól függ a jövő és évszázados műveltségünk sorsa, hogy mit teszünk a mostani időben?

A Gazeta del Popolo azt írja, hogy az ellenség nem módosítja álláspontját. Olaszország azonban semmiféle kezdeményezést sem indított el.

— Ez a feltétel nélküli megadás árán való béke — írja a lap — a szövet-

ségesekhez való hűség szempontjából, mint azt a kormány elsőnek jelentette be, lehetetlen, A mi hadaink nincsenek bekerítve. Földünk egy ré-

Több megbeszélésre volna szükség az angolszások és Moszkva közötti nézeteltérések kiküszöbölésére

A svájci lapok washingtoni jelentése szerint Churchill és Roosevelt rövidesen újra tanácskozásra ül össze. Ez lesz a két államférfi 6-ik találkozása.

Bern. (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Svájci lapok londoni tudósítói idézik a Star cikket, mely kívánatosnak mondja, hogy angol és amerikai vezető személyiségek megbeszélést folytassanak Stalinnal, hogy a három állam között fennálló nézeteltéréseket rendezzék. Megjegyzik a tudósítók, hogy londoni illetékes körök véleménye szerint egyetlen ilyen megbe-

szét elárasztotta ugyan az ellenség, de az a föld csak sziget és hadseregünk — a legrosszabbat feltételezve — a szárazföldön képes lesz arra, hogy egymást követő védelmi vonalakban makacsul ellenálljon. Nincs béke, csak ha állva maradunk. Nincs béke, ha nem lehet emelt fővel járunk. Jobb meghalni, mint elfogadni azt, hogy előzőnöljenek és olyan háboru pusztítson, amely már nem a miénk, amelynek dicstelen hősei lennénk, méltatlanok minden emberi könyörületre.

szítés nem is volna elegendő valamennyi függő kérdés megoldására.

Stockholm. (MTI) Az Interinf jelenti: Majszki volt londoni szovjet nagykövet londoni jelentés szerint ideiglenesen átvette a szovjet külpolitikai irányítását. Ez az átvétel állítólag elsősorban azzal függ össze, hogy Sztalin röviddel ezelőtt szemlére indult a harctérre és körülbelül három hétig lesz távol. Ez alatt a kormányzati ügyeket Molotov irányítja. Sztalin visszatérése után Majszki rövid időre visszatér Londonba, hogy ott bevezesse Gusevet, a szovjet új angliai nagykövetét, aki jelenleg még Moszkvában időzik.

Amerikai beismerés a Ploesti felett elszenvedett veszteségekről

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Stimson hadügyminiszter a brit hírszolgálat jelentése szerint a Ploesti elleni amerikai légitámadással kapcsolatban közölte, hogy az amerikai légierő összes vesztesége a harcbavetett gépeknek igen magas hányada. Az olajvidék felett 15, vagy 20 repülőgépet lőttek le, ezenkívül még 15, vagy 20 repülőgép eltűnt. A

Törökországban leszállni kényszerült repülőgépek száma 8.

Bukarestből jelentik: (MTI) A Ploesti ellen intézett bombázás után a hatóság felhívta a figyelmet arra, hogy időzített bombákat és olyan tárgyakat is dobtak le, amelyek egyszerű érintésre is robbannak. Több kíváncsi ember lett már ennek áldozata.

Irányleveket állapított meg a sajtó számára az olasz minisztertanács

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az olasz minisztertanács eltörölte a központi testületügyi szerveket, a tárcaközi árszervezőbizottságot és a tárcaközi önellátási bizottságot. A népnevelésügyi miniszter javaslatára irányleveket állapított meg a sajtó számára a hadiállapot idejére. A napilapok és minden időszakos sajtótermék főszerkesztőit és felelős szerkesztőit a népnevelésügyi miniszter erősíti meg működésükben. Ez a miniszterium a meg erősítést megtagadja, az illető időszakos lapot lefoglalják. A hozzájárulást mindenestre meg kell vonni, ha az illető lap a nemzeti érdekekbe ütköző működést fejt ki.

A pénzügyminiszter ismertető adott, amellyel kapcsolatban a mi-

nisztertanács kimondotta, hogy a pénzügyi politikát a pénztérték védelme, a takarékoság támogatása, a rendes költségvetés egyensúlyi helyzetének biztosítása irányítja. Mindenemü állami kiadásban a legszigorúbb takarékoság elve érvényesül.

Róma. (MTI) A Stefani jelenti: A hivatalos lap csütörtöki száma királyi rendeletet közölt a fasiszta párt, a nagytanács, a fasiszta és testület kamarája, a felsőház fasiszta szervezete, az egyetemi fasiszta csoportok és az országos fasiszta kulturintézet megszüntetéséről. A rendelet szerint ezek az intézmények és hivatalok fasiszta jelzővel való ellátása általában megszűnik. A július 25-iki rendeletek és törvények szövegében a fasiszta időszak-

mításra mutató jelzések megszűnnek. Ugyanezen törvényekből és rendeletekből a fazizmus duceji a kormány főnöke kifejezés, kormányelnök vagy miniszterelnök kifejezésre változtatandó.

Feloszlatják a fasiszta ifjúsági szervezeteket is

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: A minisztertanács augusztus 5-én délután hat órakor a miniszterelnök elnöklésével összeült és többrendbeli intézkedést tett. Felhatalmazta az igazságügyminisztert, hogy kiküszöbölje a polgári és büntető törvénykönyvből azokat a rendelkezéseket, amelyek nem felelnek meg a nemzet szellemi és jogi hagyományainak. Az igazságügyminiszter javaslatára azután a minisztertanács döntött a jogi esztendő új meghatározásáról. További minisztertanácsi határozat intézkedik a háború következtében helyi okokból megszünt igazságügyi hivatalok és szolgálatok pótlásáról az érintett vidékeken. További határozat jogot biztosít olyan gépekre és berendezésekre, melyeket a háború viszonyosságai között el kellett szállítani.

A nemzetnevelésügyi miniszter javaslatára tervezetet fogadtak el a GIL megszüntetéséről. E rendelkezés kimondja a fasiszta ifjúsági szervezetek feloszlatását. A szervező, nevelésügyi és segélynyújtó ágai a nevelésügyi minisztérium hatáskörébe kerülnek, amely ideiglenesen rendkívüli bizottság révén kormányoz. Több határozat az iskolaigazgatás egyéb kérdéseiről szól.

A minisztertanács feloszlatta az Arnaldo Mussolini intézetnek a középiskolai tanárok segélyező intézményének vezetését és rendkívüli kormánybiztost küldött ki élére. Az intézmény ismét visszakapja régi nevét a Giuseppe Kirner nevet. A minisztertanács elhatározta, hogy visszakapják méltóságukat és állásukat mindazok, akik politikai okokból veszítették el, mégpedig mindenkor külön határozatok alapján. A munkaügyi miniszter javaslatára 40 millió lírával emelték a kislakásépítés költségvetését, mely részben a római légitámadások hajléktalanjainak elhelyezésére is szolgál.

Német katonák kihallgatása a Szentatyánál

Rómából jelentik: (MTI) Vatikánvárosból jelentik, hogy a biborosok augusztus 4-én tartott ülése után 5-én összeült a rendkívüli egyházi ügyek kongregációja Maglione biboros államtitkár elnöklésével. A kongregáció az egyes külföldi államokkal kötendő meg egyezések ügyében szokott tanácskozni és olyan ügyekben, melyeket a pápa utal oda a biboros államtitkár révén. Az augusztus 5-iki ülés délelőtt 10 órakor kezdődött és délben ért véget.

Rómából jelentik: (MTI) Vatikánvárosból jelentik, hogy a pápa korlátozta a magánkihallgatásokat. Nyilvános kihallgatásokat egyáltalán nem tart. Néhány napja megkezdte a német katonák fogadását. Délfelé 15-20 fős nyémet katonacsoport szokott előtte megjelenni.

Megköszönte a hadtestparancsnok Nagyváradnak a finn tisztek iránti vendégszeretelét

Nagyvárad, aug. 6. Nagyvárad város vezetősége és lakossága, mint ismeretes, meleg szeretettel fogadta az Erdélyben üdülő finn katonatiszteteket. Ezt méltányolva, a kolozsvári hadtestparancsnok úr alábbi levélben fejezte ki köszönetét dr. Soós István polgármesternek:

Méltóságos

Dr. Soós István urnak

Nagyvárad thj. város polgármestere
Nagyvárad.

A hadtestem területén üdülő finn testvéremzet sebesült tisztjei elhagyták Hazánkat.

Ez alkalommal megköszönöm Nagyvárad thj. városnak az üdültetési akcióba való bekapcsolódását, miáltal finn testvéreinknek lehetőségük nyílt a magyar lélek és magyar föld megismerésére, egyben pedig felejthetetlen emlékeket vitték magukkal úgy Erdélyről, mint a hagyományos magyar vendégszeretetről.

Nagyvárad thj. városnak az áldozatkészségéért fogadja megkülönböztetett tiszteletem kifejezését.

Kolozsvár, 1943. július hó 29-én.

Veress, altábornagy.

Ötévesnek jelentette be másfél éves kishúgát, hogy nagyobb fejadagot kapjon

Közszükségleti cikk jogtalan elvonásáért elítélte a bíróság

Nagyvárad, aug. 6. Pintye Tivadarné, 26 éves élesdoki asszony 1942 júliusában a kenyérgabonajegy kiosztásakor és a gabonalap kiállításakor nővérenek Virág nevű, másfél éves kisleányát ötévesen felülnek jelentette be, hogy ezáltal nagyobb fejadagot kapjon. Szomszédasszonyának később még el is dicsekedett vele, hogy ő több gabonát kapott. Az így szerzett előnynek azon-

ban nem sokáig örvendhetett, mert feljelentés alapján a kir. ügyészség vádat emelt ellene közszükségleti cikk jogellenes elvonásának vétsége miatt. A nagyvárad törvényszék uszorabírósága ma délelőtt tárgyalta az ügyet s minthogy a tanuvallomások alapján a vád beigazolódt, hűnsnek mondta ki Pintye Tivadarnét a vádirat szerinti kihágásban és ezért 50 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Három nemzedék családi ünnepe

Arany lakodalom a nagyvárad Szentlélek-templomban

Augusztus 6-án, pénteken délelőtt meleg és megható családi ünnep folyt le a nagyvárad Szentlélek-egyház-község (Barátok) templomában. Ugyanebben a templomban folyt le ötven évvel ezelőtt, 1893. augusztus 6-án Papp János építőmester és Probstner Mária esküvője. Akkor 22 éves volt a vőlegény, 17 éves a menyasszony. Ma ismét oltár előtt állottak, hogy aranylakodalmaikat tartsák. Körülöttük nyolc gyermekük, kik mindnyájan családosok. A gyermekek mögött az unokák sorakoztak, hogy így a harmadik nemzedék is ott legyen az oltár körül. Ott voltak azután a család rokonai és ismerősei közül is igen sokan.

Az aranylakodalmas férj Nagyvárad város polgári társadalmának egyik legmegbecsültebb egyénisége. Legalább is négyszázra tehető azoknak a lakóháznak a száma, melyet ő vezetése és vállalkozása alatt építettek. Építőipari vállalatát József, János és András nevű fia ma is folytatják, az új idők által megkívánt felkészültséggel, s egyúttal az édesatyjuk által megalapozott tisztes szellemben. A vállalat így az elmúlt ötven év alatt sokszáz munkáscsaládnak is volt a biztos kenyéradó helye.

Id. Papp János építőmester dolgozó egyéniségét múltján egészítette ki élete párja, Probstner Mária, ki a ma is folyt ötven év alatt édesanyaként is, háziasszonyként is mintaszerűen állott helyt a napi küzdelmekben és a gyermekek fölnevelésében. Hogy családi

életük, a gyermekek külön-külön esz-ládalapítása után is, valóságos patriárchális központtá vált, abban nagy része volt az édesanya mindenre kiterjedő gondosságának és szeretővonzásának. Ugyanez a mind kiterjedőbb rokonság és jóismerősök körére is aként hatott, hogy mindenünne fókuszáló megbecsüléssel szoktak a lélekmelegséget árasztó szép családhoz.

A család gyermekei: János, ki művelője az öreg Papp János által alapított építési vállalatnak, József, ki szintén építőmester, s az építési vállalat ifjú főnöke. Árpád, a városi jéggyári üzem vezetője. András, ki asztalosmesterként az építési vállalatba is bekapcsolódott, de önálló műhelymunkákat is végez. Ilona, özv. dr. Nemes Sándorné; Mária, vitéz Morvay Árpádné, Magda, dr. Péter Pálné; Filomena, Paál A. Istvánné.

A múlt világháborúban a család fia közül János, József és Árpád igen nagy önfeláldozással vették ki részüket a harcerekken való helytállásból. János árkász szakaszvezetőként küzdött az olasz és orosz harcerekken combszagatással súlyosan sebesülve. Kitüntetései: első és második osztályú ezüst és bronz vitézségi érem, továbbá Károly csapatkereszt. Vitézzé avatták. József tűzfőhadnagyként géppuskás századparancsnok volt az olasz és orosz harcerekken. Kétszer sebesült, második sebesülése súlyosabb mell-lövés. Kitüntetései: első osztályú ezüst és bronz vitézségi

Mozik műsora:

APOLLÓ: Sziriusz.

BELVAROSI: Az erénycsászár.

CASINO: Párbaly semmiért.

KORONA: A 2000 pengős férfi.

érem, német harcos érdem, Károly csapatkereszt. Őt is vitézzé avatták. A harmadik fiu, Árpád, szintén az olasz és orosz harcerekken küzdött tisztes legyvermesterként. Fejlődésével sebesült, másodosztályú ezüst és bronz vitézségi érem kapott kitüntetésül, s megvan a Károly csapatkeresztje.

Az aranylakodalmas házaspár egyik vejét, Morvay Árpád városi főszámvévőt szintén a közelmúltban avatták vitézzé s így a két fiuval Jánossal és Józseffel együtt immár a családnak három tagja van benne a magyar vitézi rendben. A volt világháború alatt az öreg Papp János is végzett három év hosszú harctér mögötti katonai szolgálatot, s a fiuk közül vitéz Papp József a mostani világháború idején is főhadnagyként szolgált, mint vasuti parancsnok.

A vázlatos felsorolásból is kitűnik, hogy idősebb Papp János és neje érdemes, tartalmas családi múlttal tekinthet vissza, mikor aranylakodalma ül. A kedves családi ünnepen Gálffy Sándor apátplebános adott áldást a házasságokra, s meleg szavakkal méltatta az aranylakodalmas házaspár hűséges helytállását úgy a családi körben, mint az élet folytonos küzdelmeiben. Kérte őket, hogy továbbra is legyenek hálával a jó Isten iránt, mert a hála a legszebb keresztény erény s mindig lelki egyensúlyt ad az embereknek. Kívánta, hogy további életük is legyen arany példamutatás a többi házasság részére. És kívánta, hogy Isten kegyelmével ériék meg a gyémánt menyegzőt is.

Életbeléptek az új tűzifaárak

Az új árjegyzéket tartoznak a tűzifaakereskedők üzletükben k függeszteni

Nagyvárad thj. város polgármestere az alábbi hirdetményt adta ki:

Ertesítem a város közönségét, hogy az 1943. július 11-én megjelent 44.000/1943. K. M. rendelet alapján Nagyvárad város területére érvényes tűzifaárak 1943. július hó 25-ik napján életbeléptek. Az erre vonatkozó s általam 1943 július hó 25-én aláírt árjegyzéket minden tűzifa-kereskedő üzletében jól látható helyen tartozik kifüggeszteni s arról a vásárló közönséget értesíteni.

Játékosértekezletet tart pénteken az NMK Törekvés

Pénteken este fél 9 órai kezdettel játékos értekezletet tart az NMK Törekvés a Nemzeti Munkaközpont székházában. A vezetőség ezúton is felhívja az összes játékosokat, hogy teljes létszámmal jelenjenek meg az összejövetelen.

Már régebben elhatározták a németek Orel kiürítését

Rendkívüli heves jelleget öltött a szicíliai csata a középső szakaszon. Regalbuto és Centurique környékén van a harcok gyújtópontja

Tévedésbe estek a Cataniába való bevonulással az angolok

Berlinből jelentik: (MTI) A csütörtöki hadijelentéshez a Német Távirati Iroda még a következőkről értesül. Orel a német hadvezetőség számára betöltötte hivatását, ami elsősorban az ellenséges támadóerő lemorzsolásával és lassualásásával járt. E cél a német hadvezetőség az elmúlt hét harcaiban nagymértékben elérte. A város német részről történt feladása azután történt, hogy tervszerűen kiürítették és zavartalanul szétrombolták benne az összes katonai fontosságú építményeket. Hogy Orel városának milyen csekély a tényleges jelentősége, az kitűnik abból, hogy a város legnagyobb iparműve mindössze 130 munkást foglalkoztató fogat és szánnyár. Szó sem lehet Orelben semmiféle nehéz iparról. A keleti arcvonal többi részén a szovjet szerdán is több ponton kísérelt meg tehermentesítő támadást, de hasztalanul.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Orel vidékén lefolyt súlyos harcok a város kiürítésével és az ivben eddig tartott állások feladásával végződtek. Német részről már napokkal ezelőtt utalnak ennek az eshetőségnek a bekövetkezésére, ami természetesen amellel szól, hogy az orel arcvonal feladását a német hadvezetőség már régebben elhatározta és ha az elhatározásnak gyakorlati keresztülvitele csak most történt meg, annak oka csak abban keresendő, hogy a teljes kiürítést a legnagyobb körültekintéssel kívánták megvalósítani. Ez teljes mértékben sikerült is. Mint a Wilhelmstrasse katonai szóvivője csütörtökön kijelentette, ő maga néhány nappal ezelőtt Orelben járt és így személyes tapasztalat alapján állíthatja, hogy az orel hid kiürítése tervszerűen történt. Minden hadianyagot sikerült időben hátra szállítani és megsemmisítettek minden katonai jellegű berendezést és lehetővé tették, hogy a bolsevisták visszatérésétől rettegő lakosság az új német védelmi vonal mögé meneküljön. A német csapatok előre elkészített és kiépített állásokba vonultak vissza. — Kétségtelen, hogy Orel nevéhez fog fűződni ennek a világháborúnak legnagyobb csatája. Itt az oroszok több mint 100 lövészadosztályt állítottak csatasorba és mintegy 15 ezer páncélcsoport, amiből 7000 páncélost a németek megsemmisítettek.

Bjelgorodnál fokozódott a harcok súlyossága

Berlin. (MTI) A Nemzetközi Tájékoztató jelenti a keleti frontról: Az egykori Orel város beépített részének romjaiból a német utóvéddek a csütörtökre virradó éjszaka harc nélkül távozhattak nyugat felé. Ebben az időben a bolsevistákkal nem volt semmi harci érintkezés, azok csak csütörtökön, a reggeli órákban jöttek előre és így csak tetemes késéssel szereztek tudomást a város területének kiürítéséről. Maga a szovjet is képtelen volt jelentésében beszámolni arról, hogy a teljesen rendezett elszállítás során elvitték a tevést és

minden más készletet, az utolsó ajtókilincsig és elpusztítottak minden hadiberendezést. Mindez egyértelműen mutatja, hogy a bolsevistáknak nem sikerült a német ellenhatást erőltetni és nem tudták befolyásolni a német hadvezetés rugalmasságát.

Bjelgorodnál a harcok súlyossága még fokozódott. Az önfeláldozó német gránátosoknak sikerült rendbehozni az arcvonalat azon a két helyen, ahol előző napon a bolsevisták betörték. A harmadik betörés helyét annyira összeszorították, hogy a támadó bolsevista páncélosok újabb temetőjévé vált. Pusztán ezen a helyen, ahol már 11 bolsevista áttörést vertek vissza, a nap folyamán 86 szovjet páncélost lőttek ki.

A Donec középső részén az eredményes német ellenlélek a főarcvonal lényeges megjavítását eredményezték. Ez különösen áll az Izjum vonalra, ahol 11 páncélost, amely az erősen szorongatott szovjet gyalogságot tehermentesíteni

akarta, megsemmisítettek, más páncélosok hosszú sorát visszavonulásra kényszerítették.

A miuzi arcvonalon a bolsevisták helyi vállalkozásokkal hasztalanul igyekeztek a tőlük elvett területeket visszaszerezni. Kénytelenek voltak újabb vereségükbe belenyugodni. A szovjet itt kilenc harcokot, sok halottat és sebesültet vesztett. A kubáni hídfőnél gyenge szovjet csapatok mesterséges köd segítségével igyekeztek közelébe férközni a német csapatoknak, de kísérletük már a távoli előőrsöknél megghiúsult.

Az arcvonal északi szakaszán a Ladoga tótól délre, úgyszintén a volhovi állásoknál és az azzal szomszédos északkeleti részen nagyobb szovjet erőket vertünk szét és szétugrasztottunk újabb csapatgyülekezéseket. A Leningrád körüli zárógyűrűben a német csapatok meglepetésszerű támadással lényegesen megjavították állásaikat, bár a bolsevisták szívesen ellenállottak.

Minden ponton rendületlenül áll a német és olasz csapatok ellenállási arcvonala

Bern. (Bud. Tud.) Eisenhower főhadiszállásáról közlik, hogy a német csapatok csak lépésről lépésre engednek a szövetségesek túlerőjének és 100-200 méterenként előre elkészített állások várják a lassan visszalázó németeket, ahonnan ha lehet ujonnan nagy veszteségeket okoznak a szövetségeseknek. A szövetséges repülőgépek százai támadták a német tüzérégi állásokat. A német csapatok zöme Fratello és Tortorici között áll.

Berlin. (MTI) A német és olasz csapatok ellenállási arcvonala minden ponton rendületlenül áll. Az amerikai és kanadai csapatok áttörési kísérlete, melyet nagytömegű ember- és hadianyag alkalmazásával indítottak, kudarcba fulladt. Cataniánál az angolászok rendkívül hevesen tüzeltek egy terepszakaszon, melyet a védők már jóval korábban titokban kiürítettek és Cataniától északra és északnyugatra az arcvonalat új állásokba tették át.

Berlin. (MTI) Berlińi illetékes helyről tájékoztatásul közlik. Az angolászok Cataniába való bevonulásukkal tévedésbe estek, mert a német biztosító kötelékek az utakon biztosító fátlyat vontak a város előtt. A német arcvonal úgy vonul, hogy az ellenségnek nagyobb erőkre kell támadni, hogy itt a harcot egyáltalában újra felvehesse. A német haderők magtévészto hadművelete sikerült.

Marina di Caronia övezetében újabb érintkezés létesült az amerikai és a tengelycsapatok között

Róma. (MTI) A Stefani jelenti: Az 1167. számú olasz hadijelentés kiegészítéseként közlik, hogy az elmúlt négy napon a szicíliai csata rendkívül heves jelleget öltött a középső szakaszon, ahol a helyzet teljesen cseppfolyós állásban van. Sok állást néhány órán belül többször egymásután elvesztettünk és visszavettünk. Ennek az elkeseredett küzdelemnek gyújtópontjai Regalbuto és Centurique környékén van, ahol a múltban is, most is szilárdan vívják a harcot a tengely csapatok ellenfeleikkel, ellentétben a londoni rádió állításaiival. Az amerikai egységek felfejlődésük jobb szárnyán — itt harcolnak a marokói Gumasz csapatok — Marina di Caronia övezetében kezdenek érint-

kezésbe jönni az olasz és német csapatok által elfoglalt új állásokkal. Ugyanakkor délen a cataniai síkságon a brit előretörést — a város három hete ellenáll a számbeli leg nagy fölényben levő erőknél — szívesen gátolja, a londoni rádió bemondása szerint is, a védelem tüzérségének összpontosított sztrnyű tüze. Mindent egybevetve, az angol-amerikai csapatok hadműveletének célja úgy látszik, hogy utat törjenek fegyvereik számára Messina felé, amit a tengely csapatai eddig megakadályoztak.

Ennek a tervnek megvalósítása látható célja azoknak a támadásoknak, melyeket a páncélos és gyalogos alakulatok sok ágyutól és tulnyomó erőű légi alakulatoktól támogatva foly-

ton megismételnek, nem törődve a súlyos veszteségekkel, melyeket nekik az olasz és német egységek hősiességével védelme okoz.

Nápoly szerdai bombázása mérhetetlen károkat okozott

Nápolyból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az ellenséges légi erőknek Nápoly ellen intézett szerdai terrortámadása hevesebb volt, mint a város által a háboru óta elszenvedett 96 légi támadás bármelyike. Az ellenséges repülőgépek különösen a műemlékeket és lakónegyedeket pusztították, amelyekre fűtőkben bocsátották le a bombákat. Elpusztult több történelmi nevezetességű épület, nemkülönben sok munkásház. Teljesen elpusztult a Santa Lucia templom. Súlyosan megrongálódott a Jézus templom, Olaszország legszebb templomainak egyike, nemkülönben a Madonna della Satuna, amelyben Carraigiolo tengernagy hamvai nyugsznak.

A Ferencrendiek Santa Clara temploma értékes műkincsével és Sebastian Corchia falfestményeivel és híres siremlékeivel, köztük Mária Carolina, II. Ferdinand, Syracusea grófja és Maria Christina siremlékével ugyancsak elpusztult. A székesegyház homlokzatát szintén találat érte. Húsz bomba esett a királyi palotára és elpusztította a legfelsőbb emelet termet, köztük több értékes fogadótermet, mint például a Hercules szalont.

Elpusztult, vagy megrongálódott az Angli palota erkélyéről mondott be-Hardarloni palota, a Castenuovo. Ennek a világon egyedül álló műemléknek baloldali tornyát érte bomba. Az Angli palota erkélyéről mondott beszédet 1870 szeptember 8-án Garibaldi. Hasonlóképpen megrongálódott a királyi Szegényház. Egy XVIII-ik századból való híres műemlék volt ez a régi szép épület. A Zarándokok Körháza és több más középület is elpusztult. Ez a támadás, amely válogatás nélkül sujtott le, világosan bizonyítja, hogy célja rettegést kelteni a város lakosságában. A bombázás alatt a nápolyiak nyugalomról és fegyelmettségről tettek tanúságot.

Angol orvosbizottság jelentése a Szovjet veszteségeiről

Londonból jelentik: (B. T.) Angol orvosbizottság érkezett vissza a Szovjetunióból. A bizottság jelentése szerint a szovjet hadsereg eddig 4 és félmillió embert veszített. Ez a szám magában foglalja a sebesülteket is, akiknek 70 százaléka azonban teljesen felgyógyult.

Madridból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Washingtonban kiadták a legújabb veszteséglistát, mely szerint a tengerészet halottakban, sebesültekben és eltűntekben 27.717 embert veszített.

Madridból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint a spanyol lapok tudósítói jelentik La Lineából a gibraltári öbölben szerdán bekövetkezett robbanások következtében egy nagy tartályhajó súlyosan, két kereskedelmi hajó könnyebben megsérült. A tartályhajót ideiglenesen zátonyra futtatták.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Ellentétes töredékek a mai életből

Irla: Szabó János, országgyűlési képviselő

Alig pár napja a hatóságok nagyarányú közellátási visszaélést fedeztek fel a Fritsch-éle hentesüzletben. A főbűnösön kívül több fűszerkereskedő s a személyzet egy része ellen is — amint látható — megindul az eljárás. Fritsch Walternét 30.000 pengő óvadék ellenében a bíróság szabadlábra helyezte.

Ugyanakkor reggel az egyik trafikban rongyos külsejű, nagy bajszú bácsika öt darab olcsó cigarettát kért. „de kérem nagysád siessen, mert én pontos időre hivatalba megyek”. Mivel a napokban nagy cigarettahiány volt, csak a drága maradékból, a 15 filléresből kaphatott. Először gonkolózott: vegyen, vagy ne vegyen?... „Hát már tessék ideadni!” Elveszi a két cigarettát, az egyiket szája sarkába illeszti és méredden áll. Várja a jó szerencsét, hátha jön valaki, akinél rágyujthat... De nem jön senki, pedig sietni szeretne. Erre a trafikosnéni meggyújtja a nagybajszú, tisztas magyar cigarettáját s megkérdi: hová siet bácsi? Hát kérem szépen, vagy heven deká szüzdohányt találtak nálam talun s ezért büntetést kaptam. Megjött a behívó, érzem, hogy vétkéztem, most megyek az időmet letölteni! S el is ment, mert bűnös volt s mert tisztelte a törvényt! igaz, nyár van s addig egy darab mozgó az elitelt két keze munkájának hiányát érzik. De miért járt a tilosban!...

A Közélelmezésnél agyongyöflört lönök tisztviselői karával szorgoskodik, hogy minden 14 éven aluli és 65 éven felüli lakos megkaphassa a nem pótolható tolyadékat a télliter tejét. Természetesen, akit ez megillet az előírt igazolás alapján.

Ugyanakkor minden reggel félhatkor a Sztaroveszky-utcában gyerekek és anyák sorakoznak, az O. M. T. K. tejközponttól kaphassanak jegy nélkül a felgyülemlett savóból egy litert tejneként, mert a savó nagyszerű anyag a főzelék elkészítéséhez. Megnézem s megkérdem őket, miért jönnek ilyen jókor? — Hát kérem — mondja az egyik néni — mire a család munkába megy, akkorra mi otthon leszünk.

Bemegyek, megérdeklődöm, hogy történik az elosztás és eladás. A vezető azt mondja — egy litert adunk fejéknél 17 filléres árban. Jóleső érzéssel távozok, elkészítve a sorban állóktól.

Vonaton utazom Budapestről haza. Bár egy órával előbb kimegyek az állomásra, mégsem kapok helyet. De már megszoktam. Jön egy monoklis úr, észreveszi, hogy az egyik ülke te van zárva és egy egyenruhás altiszt ül a fülkében. Dörömböl a tolyosón álló úr, hogy nyissa ki az ajtót a bennlévő altiszt. Kinyitja s megkérdi a monoklis utas: mi van ezzel a fülkével? — Kérem letolatlak az osztálytanácsos urék — teleti tisztességtudóan az altiszt. Erre felhőrdül az úr, bejelenti, hogy ő meg tanácsos. Erre teleti ismételtlen az altiszt: Kérem tisztelttel! Nem tisztelttel! — válaszol a tanácsos, hanem „alázatos tisztelttel!” — Igenis fejezi be az altiszt.

Ugyanakkor elgondolkodom, hogy

tavaly az egyik budapesti filmszínház óvóhelyére szorultam többszáz mozilátogatóval. Kint légitámadás volt s tolyt a légelhárítás. A föld felszíne dühögött s télelmetes hatással volt az óvóhelyen szorongókra. Három órán át tartott az idegletesítő állapot. Az óvóhelyen ismét egy monoklis úr ült két kisgyermekkel s mindhárom sirtak: a nagyapa az unokákkal.

Odamentem, biztaltam többedmagamaml, hogy ne féljenek. De a kisfiu siránkozott, hogy mi lesz anyuval és apuval, mert ők mástéle vannak. Nem tudtuk csillítani a jajgató gyermekeket. Erre odáll melléjük egy fehérlőnényes, a közeli étteremből beszaladt Szakácsnéni s megszólal: Ne sirjanak drágám, az Isten a fenntlévőket is és az ittlévőket is megsegíti! S erre fogja fehérlőnényes sarkát s először letörli az idősebb úr monoklimentes két szemüregében csillogó igaz könnyeket s azután a két kisgyermeket mentesíti a könnyektől, akik drága szüleik után aggódtak. A szakácsnéni jósa viszáadta bátorságukat s szinte új életre kéltek a fehérlőnény varázslatos simogatására. De egy kis hiba eszszott az események közé: elleljetétek megköszönni. A néni se mondott alázatos tisztelttel, de kötelességét teljesítette! Én gondolom magamban, mily jó volna, ha már a föld telett is eltűnének a választalak s meg-

értének egymást az emberek, ma este a föld alatt kiütözött az igazi megértés, úgy mint azon az estén a föld alatt. Miért csak a balsorsban találunk egymásra? Szebb volna mindig egyetértésben élni az élet utján.

*

A népes főutcán haladok — nagyszerű magánfogat közeledik. A drága kocsi két jól táplált telivér vontatja. A gyepőt délcegen ülő borotvált arcú úr tartja a kezében. A járókelők irigykedve nézik, ők is szeretnének naponta egyszer ilyen fogaton végigszágaldani a város szívében.

Ugyanakkor hazafelé tartok s egyik asztalosműhely kapujában nagy kiabálást hallok, deszkával megterhelt tábláskocsi mellett. A ló igazi igavonó módjára már a kapuban veti meg a lábát s próbálja az erejét meghaladó terhet bevonszolni a műhely elébe. Próbálja többször, csattog az östör, elhangzik a trágár szó a sokaság bámúl, de a ló nem bírja. Fogom magam leintem a kocsist, pihentetem a lovat, s akkor nekivetem vállam két diákgyermekkel, a ló s mink hárman megteszítjük erőnkét s a huzás jól sikerül. A ló hátránéz, de nem a három segítőtlarsat nézi, hanem a trágár szavú kocsist és a ridégen bámuló tagbaszakadt indolens nemszítő embereket...

Villamos és motor-kerékpár összeütközése a kishidon

Weisz István 19 éves fiatalembert súlyos agyrázkódással a kórházba szállították

Nagyvárad. Súlyos kimenetelű karambol történt csütörtökön este a Bémer-téri kis-hidon. Néhány perccel nyolc óra után a Szent László-téri állomásról a Bémer-tér felé indult az egyik villamos és egyre fokozódó sebességgel haladt a hid felé, miközben a hid közepén szembe jött vele egy pótkocsis motorkerékpár, melyet Negru Tivadar vezetett. A motorkerékpár egy négy méter hosszú láncon vontatott maga után egy hasonló motorkerékpárt, amelyen Weisz István 19 éves Szilágyi Dezső-utcai lakos, fiatalember ült a kormányon.

A közepes sebességgel haladó első motorkerékpár szabályszerűen a jobboldalra tért, azonban a hozzáláncolt és vontatott másik motorkerékpár egyelőre ki nem derített módon pillanatok alatt a villamos baloldalának futott, miközben olyan szerencsétlenül ütközött össze, hogy a rajta ülő Weisz István arccal előre bukott, állán és lábán könnyebb természetű vágott sebet kapott és az ütés erejétől súlyos agyrázkódást szenvedett. Az összeütközés után a sebesült fiatalember elvesztette eszméletét és a gyorsan előhívott mentők percek alatt a kórházba szállították.

Az ügyeletes orvos azonnal ké-

zelésbe vette a sérültét, aki önkívületi állapotban állandóan édesanyját hívta.

Kihallgatásáról szó sem lehetett s így egyelőre csak gondos ápolás alá vették. Állapota súlyos.

A karambol színelhővén a szerencsétlenség kivizsgálása alatt olyan hatalmas csődület támadt, hogy rendőri tartaléknak kellett kivonulnia a kíváncsiak eltávolítására. A motorkerékpár első kereke és a váza az összeütközés következtében szánalmasan összeroncsolódtott.

A vizsgálatot bevezették annak kiderítésére, hogy a szerencsétlenségért kit terhél felelősség.

Az ügyvédi kar tekintélyét sérti a készkiadós megállapodás

Egy adott esetből kifolyóan a Kuria Ügyvédi Tanácsa kimondotta, hogy az állandó fegyelmi gyakorlat szerint a készkiadós megállapodás az ügyvédi munka olymértvű lebecsülését jelenti, melynek megköttése is sértő az ügyvédi kar tekintélyére még akkor is, ha emellett az ügyfél tétszésétől függ az, hogy az ügyvéd munkájáért külön munkadíjat kíván befizetni, vagy sem. Az ilyen megállapodás fegyelmi vétségnek minősül. (Magy. Tud.)

Hétfőn reggel megkezdik a júliusban igényelt lábbeli-igénylőlapok kiosztását

Nagyvárad thj. város polgármestere a következő hirdetményt adta ki:

Ertesítem a város közönségét, hogy a folyó évi július havában beadott lábbeli-igénylőlapokat a közellátási bizottság elbírált s azokat a Közélelmezési Hivatal folyó hó 9-től, hétfő reggel 8 órától minden hétfőn, kedden és szerdán déli 1 óráig, folyó hó 25-én, szerdán déli 1 órájáig az érdekeltek részére kiosztja.

A kiváltás alkalmával mindenki hozzá magával a hivatal által adott igazoló számot és bármily személyazonossági igazolásra szolgáló okmányt, azok pedig, a kik másnak váltják ki a lábbeli utalványokat, ezen személyazonossági igazoláson kívül kötelesek még két tanuval aláírt szabályszerű meghatalmazást is felmutatni. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy az augusztus 25-én beadott igénylőlapokat a hivatal megsemmisíti, tekintet nélkül arra, hogy az jóvá volt hagyva, sem nem.

Tudja-e Ön...

... hogy az első utazási irodák, amelyekről tudomásunk van, 1440 körül alakultak Velencében és a palesztinai zarándoklatok megszervezésével foglalkoztak? Minden utazási szerződést Velence hivatalos jegyzőjének kellett hitelesítenie. Az utazás ára 30 aranydukát volt, melyet három részletben, a szerződés megkötésekor, Palesztinában és a hazatérés után lehetett kifizetni. Egy-egy utazás időtartama, melyet főképpen gályák bonyolítottak le, 6—8 hetet tett ki.

... hogy a patak csobogásának dallama egy szokatlan tudományos témákhoz vonzó tudós megállapítása szerint három hangból tevődik össze? Érdekes, hogy a világ majdnem valamennyi patakja a C-dur hangzat C, F és G hangjait énekl.

... hogy a dum-dum golyó nevé a hasonlónevű előindiai várostól vette, mely Kalkutta mellett fekszik? Az 1868-ban nemzetközileg eltiltott roncsoló lövedéket egy itteni angol hadfelszerelési üzem állította elő először. A dum-dum golyó abban különbözik a rendes golyótól, hogy acélköperényének csúcsa hiányzik, úgyhogy becsapódásakor az ólom az acélköpeny a tehetetlenségi erőnél fogva szétroncsolja és horzalmas sebeket, legtöbbször azonban még mérgezést és fertőzést is okoz.

... hogy a világ legnagyobb bélyege, az 1866-ban kiadott tíz centes bélyeg nem kevesebb, mint 6 centiméter széles és 10 centiméter hosszú? Az óriási bélyeg, melynek nagysága megközelíti a levelezőlap nagyságának felét, nyomtatványok börtmentesítésére szolgált, de esetlensége miatt természetesen hamarosan kiment a forgalomból.

... hogy megkövesedett maradványok tanúsága szerint a csont-héju gyümölcsök Európában, Kelet-Ázsiában és Észak-Amerikában már a kréta- és harmadkorban is él voltak térjedve? Az egytőlharmadkori éper-maradvány Magyarországról került elő.

Londoni vaklármá a balkáni olasz csapatok visszavonulásáról

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani froda jelenti: A londoni rádió továbbra is terjeszti azt a valótlan híresztelést, hogy a Balkánon állomásozó csapatok rendetlen visszavonulásban vonulnak a tenger felé, hogy ott hajóra szálljanak. Ez a híresztelés teljesen alaptalan. Az olasz fegyveres erők ott vannak és ott is maradnak, ahova őket a katonai szükségletnek megfelelően kivezényelték.

Vasárnap lesz az érmihályfalvai Tűzharcasszövetség zászlószentelési ünnepe

Nagyvárada, aug. 6. A Magyar Tűzharcos Szövetség Érmihályfalvai Főcsoportja vasárnap, augusztus 8-án 10 órai kezdettel zászlószentelési ünnepséget rendez a levénte sportpályán. Az ünnepély után egytálas tábóri ebéd lesz az Iparos Otthonban, az ebéd ára borral egy személyre 3 pengő.

Az ünnepség felvonulással kezdődik. A megnyitó beszédét Lovász Béla elnök, a zászlóavató beszédét pedig Kádár Miklós t. főhadnagy, tábóri lelkész mondja. Majd a zászlóanya és kószorusleányok feldíszítik a zászlót. A zászló megszentelése után a budapesti kiküldött is mond beszédet, Jámor Lajos t. százados pedig saját költeményeiből ad elő. Délután 4 órai kezdettel a debreceni Egyetértés műkedvelő gárdája fogja a közönséget szórakoztatni.

A szicíliai partraszállás angol bírálata

(P. A.) Érdekes szembeütközés volt az, ahogyan legutóbb az angol képviselőházban Bewin munkáspárti képviselő kifogásolta a Sziciliában partraszállott haderők rossz bánásmódját, mellyel az olasz lakosságot illeték. Mindjárt azon a kis területen is, amelyet ellephettek, azon kezdtek, hogy az olasz pénzt az amerikai és angol pénzhez képest uszorsán aláértékelték, s ezzel az ottani küzdő tömegek szegénységét és nyomorát idézték föl és valósággal visszariasztották a gazdasági sarcolás ilyen módjával. Holott szelidebb módon és a kizsákmányoló mohóságtól tartózkodó föllépéssel éppen a küzdő tömegeket kellett volna megnyerniök, hogy a megszállást népszerűsítsék. Ami kezdeti hadisikert az olasz ellenállás bizonyos zavartsága miatt el is értek, az máris mind kockán forog, mert szemléletmást megerősödött a beözönlés elleni visszahatás. Ebben nemcsak a napónként Sziciliába érkező német segítő csapatok részese, de az olasz lakosság növekvő kijózanodása is a megszállók jószándékai iránt.

Ami így a munkáspárti képviselő hangzóttat, azzal igen nagy fát mozgatót, mert éppen azt a szellemet támadta, mely tulajdonképpen az egész új világháborút zudította a népekre. A pénzéhség, az anyagi hatalmaskodás, a tőkét sajátmagáért halmozni akaró gazdasági uralom volt az, mely ellen a szegény és kizsákmányolt népek világszerte küzdelemre kényszerültek, hogy megélhetésük önállóságát és függetlenségét kivívják. Erre a törekvése mondták éppen

Amerikában az aranykincsek urai, hogy az „a nincstelenek raboszló-lázadása”. Gúnyosan bélyegezték az ellenfélre ezt a „nincstelen” állapotot, s elbizottságuk alapja az, hogy ők a pénzüikkel” mindent elérhetnek. Tehát természetüké vált, hogy a maguk anyagi önteltségét lássák az emberi sors meghatározójának. Ebből a természetükből folyik, hogy minden haditényük nyomán első gondjuk: a pénzurálmom elnyomó megjelentetése. A francia Északafrikában s mihelyt a velük összejátszó francia tábornokok segítségével partra léphettek, mindjárt azzal kezdtek, hogy a francia pénzvagyont olcsó dolláron felszippantsák.

Sziciliában is, az olasz föld aranylag kis területére tudtak még behatolni, de a pénzurálmom természetét, a mohó haszonvágyat még ezen a kis területen se tudták megtagadni. És nyomban kiütközött ez a természetük, mihelyt valami új partra kapaszkodhattak, mintha ösztönszerűen érezték volna, hogy azonnal ki kell áknázni minden gyöngeségét, mert ki tudja, holnap lesz-e még alkalom rá. Ez az ösztönszerű, azonnal harácsoló haszonvágy: ez az önmagáért élő anyagiasság lényege. Természetes, hogy Sziciliában se adhatott mást, csak ezt a maga lényegét. Az angol munkáspárti képviselő pedig tulajdonképpen ezt támadta, mikor a szicíliai angol-szász megszállás népszerűtlenségét kifogásolta.

Persze ez a támadás mégis nem annyira önvád akart lenni, s nem az angolszászok gazdasági uralmának a lelkiismeretfurdalása, mint inkább a

noszogtatás avégett, hogy az ellenfél népeit más módszerekkel igyekezzenek igába hajtani. Inkább a féltékenység szólt meg, hogy az eddigi gazdasági világuralom ellenfelei kerülnek felül, mert maga ez az eddigi világuralom a népek lelkére nem tud vonzóan hatni, nem tud népszerű lenni. Hiába van aranya és gazdasága, ha nincsen lelke és jóindulata, vagy legalább is nem tudja mutatni ezt a jóindulatot. Az angol alsóházi bírálat ezt a taktikai hiányt róta föl az angolszász hadvezetés hibájául. Éppen azt szeretné, hogy jobb taktikával, kevesebb anyagi és kizsákmányolási mohósággal barátságosabb és behízelgőbb tudjon lenni, s mégis csak győzzön a népek önállóságáért és függetlenégeért küzdő ellenfeleken.

A győzni akaráshoz azonban a képmutatás és a házug jószándék mutatása mégse elég. Eden angol külügyminiszter ugyan meg akarta nyugtatni a felszólalót, hogy a tengelyhatalmak háromlábú székében az egyik szék láb, az olaszoké megingott, s hogy az eddigi módszerrel további sikerek is jöhetnek az angolszász szövetségesek javára. És mintha a Sziciliában elkövetett taktikai hibát, a jóindulatu színlelés hiányát pótolni akarta volna, Olaszországot a jövő nemzetközi együttesben vezető szereppel biztatta, ha most feltétel nélküli békével megadja magát. Edennek ezt az ígérését azonban lenyomja az, hogy az általa várt győzelemben Amerika aranya és a szovjet tömeghajtó nagyüzeme akar még Anglián is felülkerülni, s így Angliának elég baja van máris az ő szövetséges társaival. Az anyagi uralomért való verseny őrli őket, s a tengelyhatalmak háromlábú székével szemben ott áll az ő másik háromlábú székük, melynek minden lába másfelé akar szaladni.

A versenyzőkkel szemben pedig szívesen küzd tovább a népek felszabaduló öntudata. Szívesen küzd még — Sziciliában is. És még az ellenfelek között is terjed a fölismerés, hogy a gazdagok hatalmának az elbizottsága nem fogja megnyerni a háborút, mert nem tudja megnyerni a népek lelkét.

Ujabb diákútlevél-kéréseket utasított el a belügyminisztérium

Nagyvárada, augusztus 6. Megírta lapunk, hogy a 18 évnél idősebb diákoknak, akik a romániai diákcsere akcióban szándékoztak résztvenni, útlevelüket a magas korhatár miatt nem engedélyezték. Pénteken délelőtt a nagyváradi rendőrség útlevelosztályához a következő elutasított útlevélkérelmek érkeztek vissza:

Jakab Sándor, Berlinschi Félícia, Kondor Klára, Molnár Sándor, Nau Tibor, Tóth István, Khell Éva, Tóth Gyula, Tóth Irén, Beládi László, Balla Andor, Szemes Emilia, Szilágyi Károly, Tölgyesi Emilia, Borosnyai Zsuzsánna, Juhász László Árpád, Bartha Ernő, Danyék Margit, Ecsy Károly, Darabári Ilona, Bónyák Erzsébet, Kuhich József, Popescu Aurél, Steiner Miklós Péter és Mangra Demeter.

Dr. Virág Jeromos.

Az új európai eszmék szervezetei Franciaországban

— Doriot, Bucard és Deat pártja —

Ritka esemény Párizsban mostanában nagyobb politikai gyűlés vagy tüntetés. Vasárnap mégis nagy összejövetel színhelye lesz a francia főváros. A francia néppárt vezérének, Jaques Doriotnak a vezetésével hatalmas demonstratív gyűlést rendez, hogy felrázza honfitársait a kommunizmus elleni harcra. Ez a megnyilatkozás alkalmul szolgál arra, hogy ismertessük a francia jobboldali politika harcosait, akik a németekkel való együttműködésben látják Franciaország és egyúttal Európa virágzásának a zálogát.

Ha erről beszélünk, akkor leginkább három politikai szervezet jöhet számításba: Jaques Doriot francia néppártja, Marcel Bucard francizmusa és Marcel Deat nemzeti néppártja. A két első már a háború előtt is megvolt és kezdettől fogva harcolt a parlamenti rendszer ellen. Marcel Deat nemzeti néppártja ellenben 1941 tavaszán alakult csak meg, még pedig sajátlagosan a német-francia együttműködés munkálására.

Jaques Doriot francia néppártja az idén föltötte be fennállásának hetedik évét. Francia neve „Parti Populaire Français” (PPF). Nem a véletlennek köszönheti alapítását. 1936-ban befoglalodtak a kommunisták a francia polgári baloldali sorai közé. Ekkor érdekös fordulat történt. Jaques Doriot, az egykori kommunista, megtagadott Moszkvával minden közös-

séget és megindítja harcát a kommunisták ellen. A harmincyolc éves Doriot kiadja a jelszót: nem Páris és Moszkva, hanem Berlin-Róma-Páris.

Még a háború előtt megindította harcát Doriot Moszkva háborus uszítói ellen is s a francia fegyverletétel után kiterjesztette szervezkedését egész Franciaországra, sőt Északafrikára is mindenütt, élesen harcolva a bolsevizmus ellen. De nemcsak szavakkal és szervezkedéssel harcolt a bolsevisták ellen, hanem mint a francia önkéntesek egyik tisztje kiment a keleti harctérre, hogy fegyverrel is harcoljon eszméiért. A keleti frontról most jött haza és a vasárnapi nagy tüntetéssel lép ismét a nyilvánosság elé.

Marcel Bucard főbbszörösen kitüntetett világháborús tiszt. Több mint tíz éve alapítottá szervezetét, amelyet francizmus jelszóban foglalja össze célkitűzéseit. Az ő kékingeséit nevezik Franciaországban fasizistáknak, amely nevet emberei büszkeséggel viselnek. A szervezet teljesen az új európai eszmearamlatok szülöttje. Doriot és Deat a baloldaltól formátódtak jobboldali politikusokká, Bucard politikai pályafutása kezdettől fogva a jobboldali eszmék vonalán indult. Még a nagy világegés előtt szószólója volt a francia-német barátságának.

Marcel Deat nemzeti néppártja, amelyet franciául Rassemblement national populairének is hívnak, mint a neve is

mutatja, több áramlatot foglal magában s főtörekvése, hogy Franciaország kapcsolódjék az európai forradalom eszméjébe. Deat, az egykori gimnáziumi tanár, ugyanazon politikai oldalon állott valamikor, mint Doriot. A régi francia parlamentben az új szocialisták táborában állott, azonban ahhoz a csoporthoz tartozott, amely nem akarta fejét meghajtani Blum internacionalizmusa előtt.

A mostani háború kitörése előtt határozott állást foglalt a háború ellen és figyelmeztette honfitársait, hogy ne áldozzák fel magukat és Franciaországot Danzigért. Az összeomlás után pedig összegyűltötte megszállott területen azokat a franciákat, akik az új európai eszmék alapján bele akarnak illeszkedni az új európai építésbe.

Mióta Laval vette át a francia kormányt, ezek az irányzatok mind nagyobb hatással szervezkednek. Különösen jelentős mozzanat, hogy Laval óta katonai alapon történik a három irányzat szervezkedése. Megindult az egységesítő törekvés is, hogy az egység birtokában tevékenyen közreműködhesse a párisi politika irányításában. Ha az egysütlést sikerülne megvalósítani, akkor a nemzeti irányú és Németországgal barátságot kereső pártok jelentős tényezői képviselnének az együttműködés útján.

Vetőmagvak vásárlására jogosult kereskedők

Nagyvárad thj. város polgármestere 4173/1943. k. é. számú rendeletével a következő hirdetményt teszi közzé:

Értesítem a város közönségét, hogy a 110.820/1943. K. M. számú rendelet 3. §-ának 4. bekezdése alapján a Vetőmagforgalmi Központ a vetőmagvak felvásárlására a következő országos és körzeti (helyi) kereskedőket jelölte ki:

A) Országos kereskedők:

1. Agrikultura Kereskedelmi R. T. Debrecen, Széchenyi utca 1.
2. András Bertalan, Budapest, V., Nádor utca 32.
3. Ádám Károly, Budapest, Személynök utca 27.
4. Barázda Mezőgazdasági és Keresk. Kft. Budapest, V. Vilmos császár u. 45.
5. Bischoff és Alex, Budapest, V. Galamb u. 3.
6. Csonka Mihály, Miskolc, Apponyi Albert u. 53.
7. Decos Gabonakereskedelmi R. T., Budapest, V. Zoltán u. 16.
8. Délmagyarországi Gazdatárház Szövetkezet, Budapest, V. Mérleg u. 15.
9. Fruges Terménykereskedelmi R. T. Budapest, V. Szabadság-tér. 10. Futura R. T. Budapest, V. Vigadó u. 6.
11. Gabonavásárló R. T. Budapest, V. Harmincad u. 6.
12. Granifor Mezőgazdasági és Magterm. Kft. Budapest, II. Hadapród u. 2.
13. Dr. Gunde László Kft. Budapest, Szent István körut 15.
14. Hangya Term. Ért. és Fogy. Szövetkezet, Budapest, Közraktár u. 30.
15. Ivánka és Noszkay, Budapest, IV. Kecskeméti u. 4.
16. Jankovich Aladár, Győr, Árpád utca 24.
17. Dr. Karsay Gyula, Budapest, V. Géza utca 4.
18. Kontsek Géza, Debrecen, Kossuth utca 15.
19. Koós Elemér, Budapest, V. Vécsey utca 3.
20. Ifj. Kovásznay István, Budapest, V. Széchenyi u. 1. 21. Kriegs-Au Gyula, Budapest, V. Nádor u. 14.
22. Dr. Kristóf József, Budapest, V. Akadémia u. 16.
23. Magyar Gabonakereskedelmi R. T. Budapest, V. József nádor tér 8.
24. Magyar Magtenyésztési R. T. Budapest, VIII. Rákóczi ut 7.
25. Magyar Mezőgazd. Szövetkezet, Budapest, V. Alkotmány u. 29.
26. Mauthner Ödön R. T. Budapest, VII. Rottenbiller u. 33.
27. Országos Központi Hitelszövetkezet, Budapest, V. Nádor u. 22.
28. Pálmai István, Budapest, V. Vilmos császár ut 19/e.
29. Pázdán és Wolter, Budapest, VII. Vilmos császár ut 61.
30. Szalay Gyula utóda, Budapest, Kálmán u. 13.
31. Szekeres János dr. Budapest, Akadémia u. 16.
32. Székács Ferenc, Budapest, Kálmán u. 22.
33. Takarmány Magtermés Ért. Szövetkezet, Budapest, Üllői ut 17.
34. Dr. Ujváry Ferenc, Budapest, V. Hollán u. 28.
35. Visky Balás József, Budapest, V. Apponyi tér 5.
36. Vetőmagelszaporító és Ért. R. T. Budapest, V. Petőfi Sándor u. 14.

B) Körzeti vagy helyi kereskedők:

Vitéz Hornvánszky Pál, Nagyvárad, Rimanóczy-utca 7.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Zabból az arató és cséplőrészt nem szabad természetben kiadni

Mit kell tudni a kenyérgabona beszállításáról?

Nagyvárad thj. város polgármestere 4288—1943. k. é. számú rendeletével a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közellátásügyi Miniszter úr 111.000—1943. K. M. számú rendeletében foglaltak alapján felhívom a gabonabeszállításra kötelezett gazdákat, hogy a beszállítandó kenyérgabonájukat a cséplés befejezésétől számított 15 napon belül kötelesek valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek felajánlani megvételre.

Ha a gazdálkodó a közellátási kormánybiztos engedélye alapján

a kenyérgabona beszállítási kötelezettség teljesítésére szánt arpa-mennyiséget köteles a cséplés befejezésétől számított 15 napon belül valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre felajánlani. A zsír, vagy a szabadválasztású terményekre és termékekre vonatkozó beszállítási köteleesség teljesítésére szánt arpat legkésőbb 1943. évi október hó 31. napjáig kell valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre felajánlani.

Zabból az arató és cséplőrészt nem szabad természetben kiszolgáltatni,

Páratlan a kelesztény ipart!

a ki nem szolgáltatott arató és cséplőrészt címénél a gazdálkodó köteles zabtermésének 15 százalékát a cséplés befejezésétől számított 15 nap alatt valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre felajánlani. Ez a beszállítási kötelezettség teljesítésébe nem számít be. Egyébként a beszámíthatni kívánt zabot is a cséplés befejezésétől számított 15 nap alatt kell valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre felajánlani.

Dr. Soós s. k. polgármester.

Szabályozták a lakások és más helyiségek fűtése céljából történő tüzelőanyagok beszerzését

Pontérték a lakások és a lakók figyelembevételével

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny pénteki számában rendelet jelenik meg, melyben az iparügyi, a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter szabályozza a lakások és más helyiségek fűtése céljából történő tüzelőanyagok beszerzését.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A lakások és más helyiségek fűtése céljából történő tüzelőanyag be-

szerezésének és a tüzelőanyag felhasználásának korlátozásáról szóló 23.200—1943. I. M. sz. rendelet szerint a nem központi (nem elázs) fűtésű lakások fűtéséhez az 1943. év május hó 1. napjától 1944. év április 30. napjáig terjedő időben, a lakások és lakók számának figyelembevételével az alábbi pontértékben meghatározott tüzelőanyag szerezhető be: ha a lakás

ban, ezért a kormányzat a tüzelőanyag igazságos elosztása érdekében, továbbá azért, hogy a kisebb lakásokban lakók számára a fűtőanyagot biztosítsa, a tüzelőanyag beszerzése tekintetében elrendelte, hogy az egyes lakások fűtésére a táblázatban meghatározott mennyiségnek legfeljebb 90 százalékát szabad beszerezni. A kormányzatnak ezen intézkedéseit az ipari és kereskedelemügyi miniszternek 41.300—1943. I. M. sz. rendelete tartalmazza, amely a Budapesti Közlöny pénteki számában jelent meg. A rendelet intézkedik arról, hogy akik a megengedettnél több tüzelőanyagot szereztek be, a következő időnyire megőrizni, illetve tárolni tartoznak. A megvásárolt, de még át nem vett tüzelőanyagból csak annyit szabad átvenni, hogy a múlt évről megmaradt és a jövő fűtési időnyire történt beszerzés, együttesen ne haladja meg a rendeletileg beszerezhető mennyiséget.

szobáinak száma:	1	2	3	4	5	vagy több
lakóinak száma:	200	200	200	200	200	
„	2	200	280	280	280	
„	3	200	280	350	350	
„	4	200	280	350	420	
„	5 vagy több	200	280	350	240	490

Egy pontértéknek a következő tüzelőanyagok felelnek meg: kokszy vagy külföldi szén kg., komló, nagymányoki vagy pécsi szén 9 kg., brennbergi, dorogi, egeresi, szurdoki, tatai, tokodi vagy zsiói szén vagy brikett 10 kg., salgótarjáni szénmedencéből származó szén 12

kg., egyéb barna szén 15 kg., lignit 20 kg., tűzifa 17 kg.

Mint hogy a háztartás céljából rendelkezésre álló tüzelőanyag mennyiségének csökkenése miatt előreláthatóan nem szerezhető be a lakások fűtésére a fent megállapított tüzelőanyag száz százalé-

Kötelesek a kereskedők tűzifa- és szénkészletüknek 20 százalékát tárolni

Ebből elsősorban a fronton evők hozzátartozói részesülnek

Nagyvárad thj. város polgármestere 4294—1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Kereskedelem és Közlekedésügyi miniszter úr 143.600—1943. K. M. számú rendeletének 3. §-ában, valamint 58.000—1943. K. M. számú rendeletben foglalt felhatalmazás alapján elrendelem, hogy a Nagyvárad thj. város területére beérkező minden tűzifa, barnaszén és kőszén szállítmányból a kijelölt kereskedők további intézkedésig 20 százalék fát, illetve szén kötelesek tárolni.

E tárolt tűzifából, szénből elsősorban a fronton levők hozzátartozóit,

azután a katonai szolgálatot (nem ténylegesek) teljesítőket szükségletét óhajtom fedezni. Az így tárolt fának 50 százalékából minden kereskedő köteles az igazolt hadbavonultak részére egy-egy ürm fát kiadni s a kiadás alkalmával a tűzifa átvevőjének nevét, lakását köteles névjegyzékbe foglalni és mindegyik mellett megjegyezni, hogy a katonai szolgálat teljesít, vagy pedig a harcúterem van hozzátartozója s az így elkészített névjegyzéket havonként egyszer a Közélmelési Hivatalnak megküldeni köteles.

Értesítem továbbá az összes harc-

téren levő és hadbavonultak hozzátartozóit, hogy ezen 20 százalék terhére havonta senki sem vásárolhat egy ürmetnél több tüzelőanyagot és a havi egy métert is csak a minisztérium által megállapított engedély keretéig veheti igénybe. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy aki jelen rendelkezésemet megszegi, illetőleg a minisztériumnak a tűzifa forgalmára vonatkozó rendeletében megállapított keretet túllépi, az ellen az eljárást megindítom.

Nagyvárad, 1943. augusztus 4.

Dr. Soós s. k. polgármester.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

A premontrai rend generálisának új tisztsége. Mint a Vatikánvárosból jelentik, a Szentatya a szerzetesrendek és egyházi szervezetek kongregációjának tanácsosai sorába kinevezte Nopta Hubertet, a premontrai rend generális apátját.

Papán vendégül látta a török külügyminisztert. Ankara. (MTI) A NTL jelenti: Papán német nagykövét a nagykövetség nyári székelyén a Bosporus mentén vascsórát adott Menemedszoglú török külügyminiszter tiszteletére.

AUGUSZTUSBAN SZÜNDEL A NÉMET HADISZALLÍTÁS SVÉDORSZÁGON KERESZTÜL. Berlin. (MTI) A NTL jelenti: A német és a svéd kormány között megállapodás létesült, melynek értelmében augusztusban szünetel Svédországon keresztül a szabadságos katonák és a hadianyag átmenő forgalma.

Látszólag megszűntek a libanoni keresztények és mohamedánok közötti ellentét. Ismír. (MTI) A NTL jelenti: Libanonban a keresztények és mohamedánok között támadt ellentétet, amely kormányválságot okozott, most az Isztambul című újság szerint a főbiztos döntésével látszatra megszűntek. A főbiztos elgondolása szerint állapította meg azoknak a képviselői mandátumoknak a számát, amelyek az új képviselőházban az egyes hitfelekezeteknek jutnak, azok kivül intézkedett, hogy a választást szeptember 5-én rendezzék.

AZ AMERIKAI HAJÓGYÁRAK EREDMÉNYE. Washington. (Bud. Tud.) Az amerikai hajógyárak július folyamán 158 kereskedelmi hajót építettek.

Meghatározták az ipari anyaggyártási tanács feladatát. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny pénteki számában rendelet jelent meg, amely az ipari anyaggyártási tanács feladatát határozza meg. A tanács célja az anyaggyártás figyelemmel kísérése és az anyaggyártás terén szükséges rendelkezések és intézkedések megtételére tervezetek készítése.

ORVOSI HIR. Dr. Jeremiás Aranka orvos-, kozmetikus-, bőrgyógyász Széchenyi-tér 1. szabadságra utazott.

Augusztus 16-tól új feláras bélyegek kerülnek forgalomba. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. Postavezérgazgatóság közli, hogy augusztus 16-tól „Hörthy Miklós Nemzeti Repülőlap” szavakkal húsz filléres felárral 30 filléres bélyegek kerülnek forgalomba. A vezérgazgatóság kéri, hogy a szeptember végéig árusításra kerülő bélyegeket a bérmentésítésnél a közönség minél nagyobb mennyiségben használja fel.

ELISMERTE A NÉMET KORMÁNY A FÜGGETLEN BURMAI ALLAMOT. Berlin. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Ribbentrop külügyminiszter Burma külügyminiszterének arra a bejelentésére, hogy Burma független kormányt kapott, válaszként táviratban közölte, hogy a német kormány elismeri a burmai államot. Együttal a német kormány és a német nép őszinte jókívánságait tolmácsolja a burmai kormánynak és a burmai népnek.

FELHÍVÁS. Az építőipari szakosztály felhívja ügy a helybéli, mint a vidéki tagjait, hogy az anyagszükségletüket, a zárolt anyagokra, valamint foglalkoztatott szakmunkásaik számát a szakosztálynál azonnal jelentse be. Akik pontosan nem jelentkeznek, anyagot nem kaphatnak.

A NAGYVÁRADAI VENDÉGLÁTÓ iparosok szakosztályának intézőbizottsága folyó évi augusztus hó 5-én megtartott ülésén egyhangulag elhatározta, hogy vendéglátó üzemüket hetenként egy teljes napon át felváltva zárva tartják. Ez az új rend f. évi augusztus hó 16-án lép életbe.

Teljesen elhamvasztott a tüzvész egy svájci falut. Genf. (MTI) Wallis kantonban Chalais falut teljesen elhamvasztotta az a tüzvész, amely ügy keletkezett, hogy egy gyermek a pajtában gyufával játszott. A falu már két ízben esett előzően tüzvész áldozatul, 1892-ben és 1908-ban.

KÉKOSZ ERTEKEZLET NAGYVÁRADON. Nagyvárad, aug. 6. Csütörtökön Nagyváradon tartózkodott dr. Szentágotay Rudolf, a Kézművesek és Kereskedők Országos Szövetsége (Kékosz) elnöki tanácsának tagja és az édesipari szakosztály ügyvezető elnöke. Ez alkalommal a szövetség nagyváradai tagjai népes összejövetelt rendeztek. Az összejövetelen dr. Szentágotay Rudolf beszámolt a szövetség háborús munkájáról, amelyet a megjelent tagok legnagyobb megelégedéssel vettek tudomásul. Ismertette az időszerű anyagbeszerzési kérdéseket, meghallgatta a helyi problémákat és panaszokat, melyekről jelentést tesz a központban.

NYOLC FURDÓZÓ FULLADT A MURÁBA. Zalaegerszegről jelentik. (MTI) A sebessodrású Mura folyóban az utóbbi napokban Muraszombat vidékéről öt, Muraszerdahely és Mura-szentmárton környékéről három furdózó került örvénybe és fulladt a vízbe. A nyolc kifogott holttest közül eddig csak egyet ismertek fel. Lapeine Lajos muraszombati fogtechnikust

Nyári szünet az angol parlamentben. Amszterdam. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint az angol híroroda jelenti, az angol felsőház és alsóház csütörtökön megkezdte nyári szünetét.

Eveken át székszorulásban szenvedő egyének állapota gyakran meglepő rövid idő alatt megjavul, ha reggelenként felkeléskor és este lefekvés előtt is egy-egy negyed, esetleg fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát!

ŐSI SIROKAT TALÁLTAK KOLOZSVÁRON. A Fő-tér északi részén kezdett régészeti ásások szerdán értékes eredményre vezettek. Mint ismeretes, megtaláltak a város középkori utburkolatait, amely macskaféjekövekből készült, alatta pedig két árpádkori sírt fedeztek fel. Az egyikben felnőtt férfi, a másikban pedig 5-6 éves gyermek csontváza pihen. Dr. Malán Mihály, a tudományegyetem embertan-tanára most vizsgálja a csontvázakat. Abból a körülményből, hogy a csontvázak mellett nem találtak fegyvert, vagy egyéb, a halott egykori kedvelt tárgyaiból származó eszközt, arra következtetnek, hogy már mindkettő keresztény volt, mert csak a pogányok temették el halottaikat az előbb említett módon.

BELVAROSI

Vaszary János pompás vigjátéka

Az erénycsősz

Tejesen díjtalanul csépel a hadbavonultaknak egy pápai földbérlet. Pápa. (MTI) Pátkay Lajos pápai földbérlet felhívást bocsátott ki, hogy minden hadbavonultaknak, hadiárvának és hadbavonultnak természetesen díjtalanul csépelje. Ő adja az üzemanyagot, valamint az etető embert is. Az elhatározás az érdekeltek körében nagy örömet keltett.

Biztosították a Szent István-hét vidéki vendégeinek szállását. Bár Budapest székesfőváros a rendkívüli viszonyokra való tekintettel ebben az esztendőben nem rendezi meg a Szent István-hét szokásos világi ünnepségeit, Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala — különös figyelemmel a közismert elszállásolási nehézségekre — magánlakások igénybevételével és iskolai tömegszállások berendezésével mégis felkészül a várható idegenforgalomra. Iskolai tömegszállásokon, négy-öt iskolában, mintegy 1400 fekvőhely fog-elhelyezésre kerülni, s a magánlakásokban is számítani lehet néhány ezer további ágyra. Augusztus hó 15-én megkezdik működésüket a pályaudvari elszállásoló kirendeltségek és a hivatal központi ügyeletes szolgálata, azonban ajánlatos, hogy azok, akik a Szent István-napra Budapestre készülnek, szállásigényüket még ez időpont előtt jóelőre bejelentik Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalánál (V. Deák Ferenc utca 2.), mert ellenkező esetben senkit sem lehet felelősséggel biztosítani arról, hogy megfelelő szállást tud kapni Budapesten.

Ellópták a gyorsvonaton 6000 pengős fényképezőgépet. Dr. Váradny Gábor tanársegéd, a kolozsvári egyetemi klinikák tudószanatóriumának vezetője Szegedről gyorsvonattal utazott haza Kolozsvárra. Utközben ellopták tőle 6000 pengőt érték fényképezőgépet. A kolozsvári rendőrkapitányság rádiókörözéssel igyekszik nyomra jutni, a károsult pedig jutalmat tűzött ki a „megtalálónak.”

UJABB SZTRAJKOK ANGLIÁBAN. Genf. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A londoni sajtó újabb sztrájkokról ad hírt. Barnsey (Yorkshire grófság) egyik bányájában szombaton 1200 bányász beszüntette a munkát. A sztrájk oka bérvisszafizetés. Az angol hadigazdálkodás a bányászok sztrájkja folytán naponta 900 tonna szenet veszít. Egy másik esetben a Llanely acélművek 200 munkása hagyta el munkahelyét. A többi hatszáz munkás szabadságon van, úgyhogy az üzemnek lé kellett állania.

A református egyház vezetői a marosvásárhelyi nagygyűlésen. A Magyar Ertesítő jelenti, hogy az erdélyi református egyházkerület nagyszabású találkozókat rendez az országos egyház vezetőivel Marosvásárhelyen szeptember 3., 4. és 5. napján. Többszörös szolgálatot vállaltak Ravasz László, Vásárhelyi János, Révész Imre, Enyedy Andor, Györfly Elemér püspökök, Balogh Jenő országos, főgondnok-elnök, Tasnádi Nagy András, a képviselőház és a Bethlen Gábor Szövetség elnöke és Zsindely Ferenc főgondnok, kereskedelmi miniszter. Előadást tartanak Zsindelyné Tüdös Klára, Fáy István államtitkár, Pataky Tibor államtitkár, Bonczos Miklós államtitkár, gróf Bethlen György, gróf Teleki Domokos, Boér Elek, Tavasz Sándor, Kádár Géza, László Dezső és még mások. Jelentkezni lehet augusztus 15-ig ezen a címen: Református Lelkészi Hivatal, Marosvásárhely.

Ipartestületi hírek

Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Ruházati Iparosok szakcsoportja értesíti tagjait, hogy a székiutalást és a béléstulványok kiosztását megkezdte. Az utalványokat mindenki vegye át, mert ezek érvényüket veszítik. Elnökség.

A vas- és fémipari szakosztály felhívja mindazon tagjai figyelmét, akik szívesen igényelték, utalványukat a legrövidebb időn belül vegyék át, mert ellenkező esetben az utalvány hatályát veszti. Elnökség.

Őszinte mozikritika

Magyar film a lelki fejlődésről

A lélekűvárlás azóta játszik mind jelentősebb szerepet a nemzetevelésben, amióta a lelki fejlődés régebben teljesen elhanyagolt tényeit fűrkészi. Lelki fejlődés ugyanis nemcsak a gyermek és a serdülő, hanem a felnőtt életében is tapasztalható. Ezért a nemzetevelés feladata, hogy a nemzet egyes tagjainak lelkében akár sikerült filmek révén is értékes adottságok kibontakozását elősegítse.

Barabás Pál nagyszerű filmje, „A 2000 pengős férfi” már másodszor pereg városunkban, jelenleg a Korzó mozgófényképszínházban. Főszereplője a kitűnő Bulla Elma. Gazdag gyáros egyetlen leányát alakítja. Ez a Kelemen Klári bár még csak harminckét éves, mégis tökéletesen kifejezett benne az önmagával meghasonlott vénleány. Inkább férfi, mint nő. Kegyetlen keménységgel vezeti szülei halála után a gyárat Különösen a fiatal irodista leányok réme, akik el is nevezték „szipirtó”-nak. Az egyik szőkimondó gépirókisasszony (Simor Erzs) elbocsátása alkalmából Kelemen Klárihoz intézett rendkívül éles búcsúszavaiiban azt állítja, hogy Klári „vénleány” és ezért üldözi a fiatal leányokat, akik még férjhez mehetnek. Kelemen Klári erre gondol merészet és nagyot és 2000 pengőért talál férfit, aki vele két hétre látszatházasságot köt az anyakönyvvezető előtt.

A gyárban persze mindenki csodálkozik azon, hogy Kelemen Klári férjet (Hajmássy) kapott. A család vidéki kuriáján töltött mézeshetek elinte igen hidegek. Az ideiglenes „házastársak” legfőképpen szánakoznak egymáson. Azonban a 2000 pengős „férj” súlyosan megbetegszik. Klára nagy önfeláldozással ápolja. Közben ez az igazán női foglalkozás egészen megszépíti és megfiatalítja. És az ideiglenes „házastársak” egymásba szeretnek. Kimondatják ugyan a válást az egyezmény értelmében, de csak azért, hogy utána igazi és örök házasságra lépjenek az oltár előtt.

A film tehát bemutatja és elhiteleti, hogy nem minden vénleány olyan, mint amilyennek látszik. Mindösze hátrányos gatlások feloldását kell előidéznie és olyan adottságok bontakozhatnak ki fejlődésre képes lelkében, amelyek végzetes sorsának jobb sorsra fordulását biztosítják.

OLASZ PÉTER dr.

Kétezer pengő értékű lopást követtek el egy virágüzletben

Nagyvárad. Vakmaró tolvaj garázdálkodott Ligeti Imréné művirágkereskedő üzletében. Amíg a tulajdonos néhány percre eltávozott az üzletből, amelyben csak egy kisfiú tartotta fenn az ügyeletet, egy ismeretlen férfi vásárlási szándékkal bejött, rövid idő múlva a pénztár fiókhöz lépett és pillanatok alatt kiemelte a benne lévő briliáns gyűrűt, majd eltávozott.

A gyűrű értéke 2000 pengő. Mikor a károsult visszatérése után észrevette a kárt, kutatni kezdett a gyanús férfi után, de annak nyoma veszett. Ezután a rendőrségre sietett és feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, mire a rendőrség bevezette a nyomozást

A háborúbn elesett munkások gyermekeinek gondozása Németországban

A német üzemek legszebb kötelesejüknek tartják, hogy az elesett üzemi alkalmazottak gyermekeiről gondoskodjanak. Ezt főként a különböző szociális intézményekkel, gyűjtésekkel stb. juttatják kifejezésre. Ezenkívül a gyermekek karácsonykor ugyancsak születésnap és egyéb családi ünnepek alkalmával gazdag ajándékokban részesülnek. Adott esetben a gyermekeket messzemenő anyagi támogatásban is részesítik. Így pl. az egyik németországi üzem alkalmazottai a keleti fronton hősi halált halt munkatársuk négy kiskorú gyermeke részére gyűjtést indítottak. Az eredmény 2.812.50 RM volt. A négy gyermek mindegyike 500 márkáról szóló takarékkönyvet kapott, amely azonban csupán a 14-ik életévben használható fel, ami a gyermek tanulmányi segélyét fogja jelenteni. Az összeg hátralévő részéből a gyermekek karácsonyi és születésnap ajándékokban részesülnek. Hasonlóan járt el az egyik szászországi üzem vezetősége. Minden elesett alkalmazottjának gyermeke részére takarékkönyvet nyitott, amelyben minden hónapban 10 márkát, karácsonykor pedig 100 márkát fizetnek be. Ez az összeg a gyermekek tanulmányának elősegítésére szolgál. (MNK.)

Szülőalatos gyógyszerárak:

I. CSOPORT:

ARANYKERESZT gyógyszerár, Gróf Teleki Pál-u. 2. (Zsigmondovits és Martinovich) 16-32.

KORONA gyógyszerár, Hitler Adolf-utca 1. (Dr Rác Rezső) 13-76.

DIANA gyógyszerár, Ghillányi-u. 16. (Sebestyén A.) 32-58.

szent ISVTAN gyógyszerár, Mikszáth Kálmán-utca 52. (Dr Ráber A.) 14-44.

A gyógyszerárak éjjeli szolgálata zombát reggeltől a következő zombát reggelig tart.

Bárki szabadon köthet bérhízlalást a gazdakönyvvvel rendelkezőkkel

Csak a bejelentett sertésre odható vágási engedély

Nagyvárad thj. város polgármestere 4287—1943. k. é. sz. alatt a következő hirdetményt tette közzé:

A m. kir. közellátásügyi miniszter 353.100—1943. számú rendelete alapján értesítem a város közönségét, hogy bérhízlalásokat a gazdakönyvvvel rendelkezőkkel bárki szabadon köthet, azonban figyelmeztetni kell a gazdákat, akik így bérhízlalási szerződést kötnek, hogy ezen bérhízlalást sertések után gazdapontokat a hatóság nem ír jóvá.

A bérhízlalató köteles a bérhízlalóval 3 példányban elkészített szerződést kötni és azt jóváhagyás végett a m. kir. Közellátási Felügyelőséghez beterjeszteni. A bérhízlalási szerződés csak a m. kir. Közellátási Felügyelőség jóváhagyása után válik érvényessé. Értesítem továbbá az érdekelteket, hogy soványsertést magánosok háztartásuk szükségletére vehetnek, azon-

ban itt is figyelmeztetem a közönséget, hogy az így szabadon vásárolt sovány süldők után az eladó gazda gazdapontot nem kap. Gazdapontot csak azon süldők után kap, melyeket jogosított sertés-kereskedőnek ad el, továbbá azok után, amelyeket olyan gazdáknak ad el, akiknek sertés vásárlására a m. kir. közellátási kormánybiztos adott engedélyt.

A vásárlások a sertés, a vevő lakhelye szerinti községi előjáróság-nál (Nagyváradon a Közélelmezési Hivatalnak) bejelentendő, mert a Közélelmezési Hivatal csak a bejelentett sertésre adhat ki vágási engedélyt a bejelentéstől számított 60 nap eltelté után, ugyancsak kötelesek a bérhízlalatók is a vételt bejelenteni.

Nagyvárad, 1943. augusztus 4.
Dr Soós s. k.
polgármester.

SPORT

Vasárnap délelőtt ifjúsági atlétikai versenyt rendez az NSE

A verseny eredménye beszámít az országos bajnokságba

Vasárnap, augusztus 8-án az ország nagyobb városaiban ifjúsági atlétikai versenyeket rendeznek. Nagyváradon az NSE-t bízták meg ennek a versenynek a megrendezésével. A versenyeket postaverseny formájában bonyolítják le és az eredményeket beszámítják az egyéni bajnokságokba. Így a Délkeleti kerületben, Kolozsváron, Nagyváradon és Nagybányán egyidőben rendezik meg a versenyeket, szövetségi kiküldöttiek ellenőrzése mellett és a három város atlétáinak eredményeit összehasonlítva, utólag állapítják meg az egyesületek

sorrendjét.

A versenyt vasárnap délelőtt fél tíz órai kezdettel bonyolítják le, az NSE rendezésében.

Következő versenyszámok kerülnek lebonyolításra:

100, 400, 800, 1500 és 3000 m síkfutás, magas, távol és rudugrás Súly, díszkosz és geregydobás. Egy versenyző csak két futó és egy ügyességi, vagy két ügyességi és egy futószámában indulhat. Azonban egy versenyző csak egy 1000 m-en felüli versenyszámban vehet részt. A versenyzőket az NSE díjazza.

Augusztus 22-én kezdődik 1943-44. évi bajnokság

A NAC első ellenfele a Szolnoki MAV Szolnokon

Az MLSz megejtette az 1943-44. évi nemzeti bajnokság sorsolását. A hírek szerint a sorsolás kitűnően sikerült. A következő részleteket sikerült eddig megtudnunk:

1. Nem augusztus 29-én, hanem augusztus 22-én kezdődik az NB I. bajnoksága.

2. Az utolsó NB I. forduló december 12-én lesz. Ha azonban a dánok elleni mérkőzés is megvalósul (szeptember 19), akkor az NB I. utolsó fordulójára csak december 19-én kerül sor.

3. A következő nemzetek közötti válogatott mérkőzésekre hagyták szabad vasárnapot: szeptember 12, svéd—magyar Stockholmban, október 24 magyar—bolgár Budapesten, november 7 magyar—svéd Budapesten.

4. Augusztus 22-én azért kell elkezdeni az NB I. mérkőzéseket,

hogy az esetleges dán—magyar mérkőzésnek helyet szoríthassanak. A dán mérkőzéssel együtt az 5sz folyamán négy válogatott mérkőzést játszana a magyar válogatott csapat.

5. Az első forduló sorsolása a következő:

Ferencváros—Vasas.

BSzKRT—Csepel.

Ujpest—Gamma.

Elektromos—Kispest.

Szolnok—Nagyvárad.

SalBTC—Uvidék.

Szegedi VSC—Debreceni VSC.

Kolozsvári AC—DiMAVAG.

A sorsolás alapján az augusztus 19-én Szent István Kupa döntőt játszó két csapat nem áll megoldhatatlan feladat előtt, mert — amint látható — budapesti csapatok budapestiekkel, vidéki csapatok vidékiekkel kerülnek össze az

első fordulóban.

A teljes bajnoki sorsolás közlését lapunk holnapi számában kezdjük meg.

Lemondott Gálffy András az MLSz főtákará

A labdarugó szövetség országos elnöksége csütörtökön ülést tart s ennek az ülésnek kétségtelenül lelegevenebb szénzációja az lesz, hogy Gálffy András, az MLSz rendkívüli érdemeket szerzett és rokon-szenves fiatal főtákará, beadja lemondását. Megbízható forrásból vett értesülés szerint, a főtákará lépésének semminemű „szénzáció” háttére nincs. Gálffy András egész szövetségi tevékenysége alatt az elnökség tagjaival a legtökéletesebb harmóniában és azok legnagyobb meglepedésével dolgozott s, hogy mégis lemond, az pusztán személyi körülményeinek alakulásából adódik.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Irodai írógépasztalt megvételre keresek. Cim a kiadóban. 505

Jó hangu cimbalom olesón eladó. — Cim a kiadóban. 476

Eladó 3 darab befele nyiló ablak 180x110 cm. Attila-u. 31. 479

Széna- és szalmaprést megvételre keresek. Cim a kiadóban. 511

Uj modern francia dióhálo eladó. Varju utca 41. megtekinthető delután 2-3, este 8-9-ig. 517

Egy Remington írógép eladó. Luther Márton utca 17. szám.

Allás: nyec

Béltisztító szakmunkást azonnal felvesszünk. Nagyvárad. Húsiiparosok Szövetsége Közvágóhíd. 513

Különlele

Fertőtlenítést, poloska mcly és más den nemü férgek irtását 38 évj gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutoras-Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

R-Á-CZ MIKLÓS

szabadalmazott könyveléssel minden elvégezhető. Bemutatja, könyvel, tanít Rác Miklós, Ritoók Zsigmond utca 55. szám. 516

Jugatlan

Eladó több beköltözhető magánház, bérház és üzletház, telkek, szőlők, Tatyáné, Szigligeti-u. 12. 493

2 szobás magánházat megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 409

KIADÓTULAJDONOS:
szent LASZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a szent László-nyomda r. t. körforgógépen. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.